Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (четвърти състав)

16 септември 2013 година*

„Конкуренция — Картели — Белгийски, германски, френски, италиански, нидерландски и австрийски пазар на оборудване за баня — Решение за констатиране на нарушение на член 101 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за ЕИП — Координиране на увеличения на цени и обмен на чувствителна търговска информация — Едно-единствено нарушение“

По дело T-378/10

Masco Corp., установено в Taylor, Michigan (Съединени американски щати),

Hansgrohe AG, установено в Schiltach (Германия),

Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, установено в Schiltach,

Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, установено в Wiener Neudorf (Австрия),

Hansgrohe SA/NV, установено в Брюксел (Белгия),

Hansgrohe BV, установено в Westknollendam (Нидерландия),

Hansgrohe SARL, установено в Antony (Франция),

Hansgrohe SRL, установено в Villanova d'Asti (Италия),

Hüppe GmbH, установено в Bad Zwischenahn (Германия),

Hüppe Ges.mbH, установено в Laxenburg (Австрия),

Hüppe Belgium SA, установено в Woluwé Saint-Étienne (Белгия),

Hüppe BV, установено в Alblasserdam (Нидерландия),

за които се явяват D. Schroeder, S. Heinz, avocats, и г-н J. Temple Lang, solicitor,

жалбоподатели,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват г-н F. Castillo de la Torre и г–н F. Ronkes Agerbeek, в качеството на представители, подпомагани от г-н B. Kennelly, barrister,

ответник,

* Език на производството: английски.

с предмет искане за частична отмяна на член 1 от Решение C (2010) 4185 окончателен на Комисията от 23 юни 2010 г. относно производство по член 101 от ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/39092 — Оборудване за баня), доколкото Комисията е приела, че жалбоподателите са участвали в едно-единствено усложнено нарушение в сектора на оборудването за баня,

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав),

състоящ се от: г-жа I. Pelikánová, председател, г-жа K. Jürimäe (докладчик) и г-н M. van der Woude, съдии,

секретар: г-н N. Rosner, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 28 февруари 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства, предхождащи спора

1 С Решение C (2010) 4185 окончателен от 23 юни 2010 г. относно производство по член 101 от ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/39092 — Оборудване за баня) (наричано по-нататък „обжалваното решение“) Европейската комисия установява, че е налице нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за европейското икономическо пространство (ЕИП) в сектора на оборудването за баня. Това нарушение, в което са участвали 17 предприятия, било извършено през различни периоди от време между 16 октомври 1992 г. и 9 ноември 2004 г. и представлявало съвкупност от антиконкурентни споразумения или съгласувани практики на територията на Белгия, Германия, Франция, Италия, Нидерландия и Австрия (съображения 2 и 3 от обжалваното решение и член 1 от същото решение).

2 В обжалваното решение Комисията посочва по-конкретно, че констатираното нарушение се състои, първо, в координиране от производителите на оборудване за баня на годишните повишения на цените и на други ценообразуващи елементи по време на редовни срещи в рамките на национални професионални сдружения, второ, в определяне и координиране на цените по повод на конкретни събития като повишението на цените на суровините, въвеждането на еврото и въвеждането на пътни такси, и трето, в съобщаване и обмен на чувствителна търговска информация. Освен това Комисията констатира, че определянето на цените в сектора на оборудването за баня следвало годишен цикъл. В този контекст производителите определяли ценови листи, които по принцип оставали в сила една година и служели като основа за търговските отношения с търговците на едро (съображения 152—163 от обжалваното решение).

3 Продуктите, до които се отнася обжалваното решение, са продукти за оборудване за баня, които спадат към една от следните три подгрупи продукти: кранове и фитинги, душ кабини и аксесоари, и керамичен фаянс (наричани по-нататък „трите подгрупи продукти“) (съображения 5 и 6 от обжалваното решение).

4 Masco Corp., американско предприятие, и неговите европейски дъщерни дружества, а именно, от една страна, Hansgrohe AG, което произвежда кранове и фитинги, и от друга страна, Hüppe GmbH, което произвежда душ кабини, ще бъдат обозначавани занапред, всички заедно, като „жалбоподателите“. Тяхната дейност обхваща само две от трите подгрупи продукти, а именно крановете и фитингите, от една страна, и душ кабините и аксесоарите, от друга страна (съображение 14 от обжалваното решение).

5 На 15 юли 2004 г. жалбоподателите информират Комисията за наличието на картел в сектора на оборудването за баня и искат да бъдат освободени от глоба на основание Известието на Комисията относно освобождаването от глоби и намаляването на техния размер по делата за картели (ОВ C 45, 2002 г., стр. 3, наричано по-нататък „Известие относно сътрудничеството от 2002 г.“) или поне размерът на глобите им да бъде намален. На 2 март 2005 г. Комисията приема условно решение за освобождаване от глоба на жалбоподателите съгласно точка 8, буква а) и точка 15 от Известието относно сътрудничеството от 2002 г. (съображения 126—128 от обжалваното решение).

6 На 23 юни 2005 г. Комисията приема обжалваното решение.

7 В обжалваното решение Комисията приема, че описаните в точка 2 по-горе практики са част от общ план, който е имал за цел да ограничи конкуренцията между адресатите на решението, и че те носят белезите на едно-единствено и продължавано нарушение, което обхваща посочените в точка 3 по-горе три подгрупи продукти и се простира на територията на Белгия, Германия, Франция, Италия, Нидерландия и Австрия (съображения 778 и 793 от ожалваното решение) (наричано по-нататък „констатираното нарушение“). В това отношение тя подчертава по-специално факта, че посочените практики съответстват на едни повтарящ се модел, който се оказва един и същ в шестте държави членки, в които е проведено разследването на Комисията (съображения 778 и 793 от обжалваното решение). Комисията посочва също, че има национални професионални сдружения, които покриват всичките три подгрупи продукти и които тя нарича „координиращи организации“, национални професионални сдружения, чиито членове осъществяват дейност, свързана с поне две от тези три подгрупи продукти, които тя нарича „мултипродуктови сдружения“, както и специализирани сдружения, чиито членове осъществяват дейност, свързана с една от тези три подгрупи продукти (съображения 796 и 798 от обжалваното решение). Накрая Комисията констатира, че е налице основна група от предприятия, които участват в картела в различни държави членки и в дейността на координиращи организации и мултипродуктови сдружения (съображения 796 и 797 от обжалваното решение).

8 В член 1 от обжалваното решение Комисията санкционира 17 предприятия за нарушение на член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП за времеви период, който за жалбоподателя е от 16 октомври 1992 г. до 9 ноември 2004 г.

9 В член 2, параграф 1 от обжалваното решение Комисията посочва, че не налага никаква глоба на жалбоподателите.

Производство и искания на страните

10 На 7 септември 2010 г. жалбоподателите подават настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

11 По доклад на съдията докладчик Общият съд (четвърти състав) решава да открие устната фаза на производството.

12 Устните състезания и отговорите на страните на въпросите, поставени устно от Общия съд, са изслушани в съдебното заседание от 28 февруари 2012 г.

13 Жалбоподателите молят Общия съд:

— да отмени частично член 1 от обжалваното решение, доколкото в него Комисията приема, че жалбоподателите са участвали в едно-единствено нарушение в сектора на оборудването за бани,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

14 Комисията моли Общия съд:

— да отхвърли жалбата,

— да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

От правна страна

15 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите изтъкват само едно основание, изведено от това, че Комисията неправилно е заключила, че те са участвали в едно-единствено нарушение в сектора на оборудването за баня.

16 Комисията оспорва доводите на жалбоподателите.

17 Следва да се посочи, че в подкрепа на единственото си основание жалбоподателите изтъкват по същество две основни твърдения за нарушение, а именно, от една страна, че Комисията е допуснала грешки относно условията, които позволяват да се заключи, че е налице едно-единствено нарушение и че предприятията са участвали в такова нарушение. От друга страна, че фактическите обстоятелства, които следва да се вземат предвид, не позволявали да се заключи, че в случая е извършено едно-единствено нарушение, в което са участвали жалбоподателите. При тези обстоятелства Общият съд счита за уместно да разгледа тези две твърдения за нарушение поотделно.

По първото твърдение за нарушение, изведено от грешки при определяне на условията, които трябва да са изпълнени, за да се приеме, че е налице едно-единствено нарушение и че предприятията са участвали в такова нарушение

18 Жалбоподателите изтъкват, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото. Всъщност условията, които тя е счела за изпълнени, за да констатира наличието на едно-единствено нарушение и участието на предприятията в това нарушение, се отклоняват от възприетите в практиката ѝ по вземане на решение и изведените от съдебната практика условия. Поради това Комисията била нарушила и принципите на прозрачност, на правна сигурност и на равно третиране.

19 Комисията оспорва тези доводи.

20 Следва да се припомни, че член 101, параграф 1 ДФЕС забранява споразуменията и съгласуваните практики между предприятия, които имат антиконкурентна цел или резултат и които биха могли да засегнат търговията между държавите членки.

21 Нарушението на член 101, параграф 1 ДФЕС може да се състои не само в споразумения или съгласувани практики, които са изолирани и трябва да се санкционират като отделни нарушения, но също и в поредица от действия или продължавано поведение, така че елементите на тази поредица от действия или на това продължавано поведение могат с

основание да се разглеждат като елементи от фактическия състав на едно-единствено нарушение (вж. в този смисъл Решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123, точка 258 и цитираната съдебна практика).

22 На първо място, що се отнася до констатацията за наличието на едно-единствено нарушение, Комисията следва да установи, че разглежданите споразумения или съгласувани практики, макар да се отнасят до различни стоки, услуги или територии, са част от един общ план, който съзнателно се изпълнява от съответните предприятия за реализирането на единна антиконкурентна цел (вж. в този смисъл Решене по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 21 по-горе, точки 258—260 и Решение на Общия съд от 8 юли 2008 г. по дело Lafarge/Комисия, T-54/03, непубликувано в Сборника, точка 482).

23 Отношенията на взаимно допълване между споразуменията или съгласуваните практики са обективни белези за наличието на общ план. Такива отношения са налице, когато посочените споразумения или практики са предназначени да противостоят на една или повече последици от нормалното развитие на конкуренцията и посредством взаимодействие допринасят за постигане на единна антиконкурентна цел. В това отношение Комисията е длъжна да разгледа всички фактически обстоятелства, с които може да се установи или оспори посоченият общ план (вж. в този смисъл Решение на Общия съд по дело Lafarge/Комисия, точка 22 по-горе, точка 482 и Решение на Общия съд от 28 април 2010 г. по дело Amann & Söhne и Cousin Filterie/Комисия, T-446/05, Сборник, стр. II-1255, точка 92 и цитираната съдебна практика).

24 На второ място, що се отнася до констатацията за участието на дадено предприятие в едно-единствено нарушение, следва да се припомни, че Комисията трябва да докаже, че посоченото предприятие е възнамерявало да допринесе със собствените си действия за преследваната от всички участници единна цел и че е знаело за предвижданите или вече извършени от другите предприятия неправомерни действия в преследване на същата цел или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск (вж. в този смисъл Решение по дело Aalborg Portland и др./Комисия, точка 21 по-горе, точка 83).

25 Дадено предприятие може да е участвало пряко във всички антиконкурентни действия, които съставляват съответното едно-единствено нарушение, като в този случай Комисията също е в правото си да му вмени отговорност за всички действия и следователно за посоченото нарушение в неговата цялост. Предприятието може да е участвало пряко и само в част от антиконкурентните действия, съставляващи това едно-единствено нарушение, но да е знаело за всички други предвиждани или вече извършени от останалите участници в картела неправомерни действия в преследване на същите цели или да е могло разумно да ги предвиди и да е било готово да понесе свързания с тях риск. В този случай Комисията също е в правото си да вмени на това предприятие отговорност за всички антиконкурентни действия, съставляващи такова нарушение, и следователно за нарушението в неговата цялост.

26 Ако обаче предприятието е участвало пряко в едно или повече антиконкурентни действия, съставляващи едно-единствено нарушение, но не е доказано, че то е възнамерявало да допринесе със собствените си действия за всички преследвани от останалите участници в картела общи цели и че е знаело за всички предвиждани или вече извършени от споменатите участници противоправни действия в преследване на същите цели или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск, Комисията има правото да му вмени отговорност само за действията, в които пряко е участвало, както и за предвижданите или вече извършените от останалите участници действия в изпълнение на същите като преследваните от това предприятие цели, за които действия е доказано, че предприятието е знаело или е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск.

27 В случая, от една страна, що се отнася до условията за наличие на едно-единствено нарушение, следва да се констатира, че в съображение 786 от обжалваното решение Комисията, основавайки се на съдебната практика, е счела, че „понятието за едно-единствено нарушение визира точно положение, при което няколко предприятия са участвали в нарушение, което се изразява в продължавано поведение и преследва една-единствена икономическа цел, а именно да се наруши конкуренцията“, и че „наличието на синергии и взаимното допълване между отделните практики представляват обективни белези за наличието на такъв общ план“.

28 От друга страна, що се отнася до констатацията за участие в едно-единствено нарушение, в съображение 789 от обжалваното решение Комисията приема, като препраща към съдебната практика, че:

„Само фактът, че всеки участник в даден картел може да играе роля, която се определя от собственото му положение, не изключва възможността той да е отговорен за цялото нарушение и по-специално за действията на други участници, които обаче имат същата незаконна цел и същия антиконкурентен резултат. Предприятието, което участва в общото незаконно поведение с действия, които подпомагат постигането на общата цел, също носи отговорност и за действията на другите участници в същото нарушение за целия период на участието си в общото поведение. Такъв е всъщност случаят, когато е установено че съответното предприятие е знаело за незаконосъобразните действия на другите участници или че е могло разумно да ги предвиди и е било готово да понесе свързания с тях риск“.

29 В светлината на съображенията на Комисията, изложени в точки 27 и 28 по-горе, следва да се посочи, че тя нито е допуснала грешка при прилагане на правото, нито е нарушила принципите на прозрачност, на правна сигурност и на равно третиране. Всъщност условията, които Комисията посочва в съображения 786 и 789 от обжалваното решение като условия, които трябва да са налице, за да се констатира, че е налице едно-единствено нарушение и че дадено предприятие е участвало в това нарушение, съответстват на условията, изведени от припомнената в точки 21—26 по-горе съдебна практика.

30 Останалите доводи, които жалбоподателите изтъкват в това отношение, не могат да оборят констатацията по точка 29 по-горе.

31 Първо, доводът на жалбоподателите, че Комисията неправилно е посочила, че квалификацията като едно-единствено нарушение зависи от това дали предприятията са имали „общо намерение“, трябва да се отхвърли като неоснователен. Най-напред, от съображение 786 от обжалваното решение, цитирано в точка 27 по-горе, е видно, че Комисията изрично препраща към условието за наличие на „общ план“, когато е синоним на наличието на „цялостен план“, за да определи дали антиконкурентните практики са част от едно-единствено нарушение. Освен това, макар да е вярно, че в писмената си защита Комисията се позовава на необходимостта да е налице „общо намерение“ на съответните предприятия, за да се установи, че е налице едно-единствено нарушение, както от писмената дуплика, така и от изказванията ѝ по време на съдебното заседание несъмнено следва, че според Комисията едно-единствено нарушение има само ако практиките преследват цялостен план, който произтича от „общо намерение“. Следователно не са неправилни нито заключенията за наличие на общ план, изтъкнати от Комисията в обжалваното решение, нито начинът по който Комисията тълкува тези заключения в писменото си становище.

32 Второ, доводът на жалбоподателите, че за да е налице едно-единствено нарушение, е необходимо да са изпълнени четири условия, а именно, първо, наличие на цялостен план, второ, отношение на взаимно допълване между разглежданите незаконни споразумения и практики, трето, идентичност на предприятията, които участват в тези практики, и четвърто, съзнаване от страна на въпросните предприятия, че участват в постигането на обща цел, трябва да се отхвърли като частично неоснователен. Всъщност, както следва от изложената в точка 22

по-горе съдебна практика и както жалбоподателите признават в отговор на въпрос на Общия по време на съдебното заседание, вярно е, че констатацията за наличие на едно-единствено нарушение изисква да са изпълнени първото, второто и четвъртото условие, изтъкнати от жалбоподателите. Идентичността на предприятията, които участват в съответните незаконни практики, обаче е само един от белезите, които трябва да се вземат предвид от Комисията при определяне на това дали е налице цялостен план или отделни нарушения (вж. в този смисъл Решение по дело Amann & Söhne и Cousin Filterie/Комисия, точка 23 по-горе, точка 99).

33 В светлината на горепосочените съображения първото основание на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователно.

По второто твърдение за нарушение, изведено от грешки при преценката на фактическите обстоятелства, довели до квалификацията на нарушението като едно-единствено нарушение и до констатацията, че жалбоподателите са участвали в това нарушение

34 Жалбоподателите изтъкват по същество, че обстоятелствата по случая, разгледани в тяхната цялост, не позволяват на Комисията да констатира, че е налице едно-единствено нарушение и че те са участвали в него. Те считат, че в случая Комисията е пренебрегнала редица обективни белези, като установените в собствената ѝ практика по вземане на решения и в съдебната практика, които е трябвало да доведат до констатацията, че незаконните практики не са част от едно-единствено нарушение. Тези белези били свързани по-специално с това, че трите подгрупи продукти принадлежат към различни продуктови пазари, че те не са нито свързани, нито сходни, че никой от участниците не осъществява дейност, която да покрива всяка от трите подгрупи продукти, че много голяма част от тези участници са участвали в незаконните практики, които засягат само една от трите подгрупи продукти, че посочените практики се отнасят до различни периоди и че няма централен орган или комплексна мрежа, които да обединяват разглежданите професионални сдружения.

35 Комисията оспорва този довод.

36 Както следва от цитираната в точка 23 по-горе съдебна практика, преценката на това дали са изпълнени условията за наличието на едно-единствено нарушение трябва да се извършва с оглед на фактическите обстоятелства по конкретния случай. Следователно най-напред трябва да се очертае анализът, който Комисията е направила в обжалваното решение, за да заключи, че е налице едно-единствено нарушение, в което са участвали жалбоподателите (вж. точки 37—51 по-долу), а след това да се разгледа въпросът дали жалбоподателите са доказали, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото в това отношение (вж. точки 52—124 по-долу).

37 Преди всичко следва да се отбележи, че в обжалваното решение анализът, който прави Комисията, за да констатира наличието на едно-единствено нарушение в сектора на оборудването за баня и участието на жалбоподателите в него, е разделен на две части.

38 На първо място, в съображения 792 и 793 от обжалваното решение Комисията посочва, че прилаганите от разглежданите предприятия незаконни практики показват, че е налице едно-единствено нарушение.

39 Що се отнася до очертанията на възприетото в случая едно-единствено нарушение, в съображения 793—795 от обжалваното решение Комисията прави четири констатации. Първо, посоченото нарушение се отнася до три подгрупи продукти на територията на най-малко шест държави членки, а именно Белгия, Германия, Франция, Италия, Нидерландия и Австрия. Второ, нарушението е продължило от 16 октомври 1992 г. поне до 9 ноември 2004 г. Трето, констатираното нарушение се състои в поредица от неправомерни действия, „разкриващи линия на поведение, чиято цел е да се ограничи конкуренцията по отношение на цените в

сектора на оборудването за баня“. Четвърто, една основна група от осем предприятия, съставена от жалбоподателите и от Grohe Beteiligungs GmbH (наричано по-нататък „Grohe“), American Standard Inc. (наричано по-нататък „Ideal Standard“), Hansa Metallwerke AG (наричано по-нататък „Hansa“), Sanitec Europe Oy (наричано по-нататък „Sanitec“), Duscholux GmbH & Co, Duravit AG и Villeroy & Boch AG, е участвала пряко, продължително и по решаващ начин в констатираното нарушение.

40 Що се отнася до конкретните доказателства, които са накарали Комисията да заключи, че в случая е налице едно-единствено нарушение, в съображение 796 от обжалваното решение тя посочва десет обстоятелства, които са изложени в точки 41—51 по-долу.

41 Първо, що се отнася до предприятията, извършители на нарушението, основната група от осем предприятия участвала в тайните споразумения във всички или в част от шестте разглеждани държави и участвала в координираща организация, която най-малкото е покривала и трите подгрупи продукти. Жалбоподателите, Grohe, Duscholux, Villeroy & Boch, Sanitec и Hansa участвали по-специално в срещите на следните координиращи сдружения: IndustrieForum Sanitär (наричано по-нататък „IFS“) в Германия, Arbeitskreis Sanitär Industrie (наричано по-нататък „ASI“) в Австрия и Sanitair Fabrikanten Platform (наричано по-нататък „SFP“) в Нидерландия (съображение 796, първо тире, съображение 797 и бележка под линия 1077 от обжалваното решение).

42 Второ, що се отнася до координирането на предприятията помежду им, общо осем сдружения обхващали производители на най-малко две от трите подгрупи продукти. Най-напред имало три координиращи организации. После имало и мултипродуктови сдружения в Италия, а именно Euroitalia и Michelangelo, и в Белгия, а именно Amicale du sanitaire, както и групата Home Comfort Team (наричана по-нататък „HCT“). HCT се опитвало да разшири дейността си, така че тя да обхване трите подгрупи продукти, като се уточнява, че в онзи момент тя обхващала две от тях. Най-накрая, често се случвало дискусиите относно много от трите подгрупи продукти да се провеждат в рамките на специализирани сдружения като например по време на две срещи на германските сдружения за керамичен фаянс — Fachverband Sanitär-Keramische Industrie (наричано по-нататък „FSKI“) и Arbeitsgemeinschaft Sanitärarmaturenindustrie (наричано по-нататък „AGSI“), проведени през 2002 г и 2003 г., по време на които участниците обсъждали и увеличението на цените на крановете и фитингите. Освен това наличието на тесни връзки между трите подгрупи продукти се потвърждавало и от двустранни контакти между предприятията. Например ръководител на Hansgrohe признал, че винаги се е опитвал да получи информация за цените на конкурентите си, както и информация за цялата индустрия, за да може да взема „по-сигурни“ решения. В светлината на тези срещи и контакти Комисията приема, че замесените производители са считали, че за да се осигури ефективността на установения механизъм или за да се констатира, че той е неефективен с оглед на техния търговски интерес, е било необходимо да се координират съвместно увеличенията на цените им (съображение 796, първо тире, съображения 798—802 и 813, както и бележка под линия 1104 от обжалваното решение).

43 Трето, що се отнася до структурата и механизма за разпространение на трите подгрупи продукти, функционирането на индустрията и по-специално ролята, която играят търговците на едро в тристепенната система за разпространение, свидетелствали за наличието на обективни връзки между тях. Всъщност търговците на едро, които продават и трите разглеждани подгрупи продукти, били общи клиенти на производителите на разглежданите три подгрупи продукти. Следователно за тези производители имало силни стимули да координират цялостното си поведение и политиката си на ценообразуване спрямо търговците на едро. Участниците в разглежданите тайни практики съзнавали, че участват в годишни цикли за координиране на цените по отношение на едни и същи клиенти, които по принцип следват повтаряща се схема, за да могат да „отговарят по-ефективно при преговорите си с търговците на едро“, които се водят всяка година. Координирането било на национално равнище, тъй като в повечето случаи

търговците на едро, с които трябва да преговарят всички производители, осъществяват дейност на национално равнище (съображение 796, трето тире и съображения 803—805 от обжалваното решение).

44 Четвърто, що се отнася до механизмите, които регламентират практиките за координиране на увеличенията на цените, Комисията достига до извода, че тези практики по принцип са били организирани по един и същи начин и по едно и също време във всички държави членки за трите подгрупи продукти. Производителите на тези продукти били установили във всички държави членки обща практика, която се изразявала в системен обмен на информация с конкурентите им относно предвижданията им за увеличение на цените в проценти за предстоящия ценови цикъл, обикновено преди тези цени да бъдат съобщени на клиентите им и преди да влязат в сила. Тези практики по принцип се провеждали в рамките на редовни срещи на сдруженията, които били организирани през цялата продължителност на картела и по време на които участниците съобщавали своите ценови увеличения (съображения 806—809 от обжалваното решение).

45 Пето, що се отнася до антиконкурентните практики, които допълват практиките по координиране на увеличенията на цените, те се състояли или в сключването на споразумения по повод на конкретни събития, или в обмен на чувствителна търговска информация едновременно и по подобен начин в рамките на няколко сдружения, разположени в различни държави членки. Тези практики потвърждавали интензивността и устойчивостта на картела. Например през 2004 г. участниците се уговорили в Белгия, Германия, Франция, Италия и Австрия да увеличат цените си след увеличаване на цените на суровините. През 2002 г., за да отчетат въвеждането на еврото, производителите имали договорка относно календара за въвеждане на нови таблици за изчисляване на цените. Обменът на чувствителна търговска информация се състоял по същество в обмен на пресни данни относно продажбите, главно под формата на информация относно процентното увеличаване или намаляване на продажбите спрямо по-ранен референтен период, и често под формата на прогнози за продажбите през следващите месеци. В тези действия участвали същите членове, както в практиките относно фиксирането на цените, и те били организирани в рамките на същите сдружения (съображения 810—813 от обжалваното решение).

46 Шесто, що се отнася до трансграничните връзки, Комисията най-напред посочва, че дискусиите относно цените, организирани в една държава членка, понякога са предизвиквали дискусии относно увеличението на цените в други държави членки. Например споразумението за увеличение на цените на душ кабините, сключено от германското специализирано сдружение Arbeitskreis Duschabtrennungen (наричано по-нататък „ADA“), предизвикало увеличение на цените в рамките на австрийското сдружение Arbeitskreis Sanitärindustrie (наричано по-нататък „ASI“) през 2000 г. Освен това пазарните условия в различните държави членки били взаимосвързани. Например през 2001 г. в Австрия били направени опити за уеднаквяване на цените с тези в Германия. Най-накрая, дъщерните дружества на големите предприятия, участвали в картела и установени в Германия, съобщавали не само цените в държавата членка, от която е националното сдружение, организиращо срещата, но и цените в другите държави членки (съображения 818—823 от обжалваното решение).

47 Освен това наличието на трансгранични връзки, както и централното ценообразуване в рамките на предприятия, които осъществяват дейност в повече държави членки, се обяснявали по-специално с големината на стокооборота между държавите членки, какъвто е случаят при крановете и фитингите. Големият стокооборот потвърждавал, че прилагането на антиконкурентни споразумения е позволило да се създаде взаимодействие между разглежданите предприятия (съображения 824—833 от обжалваното решение).

48 Седмо, що се отнася до централното ценообразуване в рамките на предприятията, повечето от участващите в констатираното нарушение многонационални предприятия прилагали централизирани и контролирани от седалището на всяка група политики на ценообразуване. По-специално седалищата на тези многонационални предприятия били натоварени с определянето на първоначалните цени като същевременно предвиждали и ценови диапазони, позволяващи на националните дъщерни дружества да адаптират цените си с оглед на информацията, с която разполагат за конкурентите си на национално равнище. Например в рамките на Hansgrohe, разположеното в Германия стратегическо бюро за ценообразуване било натоварено с това да определя цените въз основа на познанията за пазара и информацията, събрана от неговите дъщерни дружества в рамките на Европейския съюз. Малките независими производители, които участвали в срещите на сдруженията, били повлияни от осъществявания по време на тези срещи обмен на информация относно цените (съображения 834–844 от обжалваното решение).

49 Осмо, що се отнася до обективните връзки, които съществуват между трите подгрупи продукти, всяка подгрупа продукти включвала изделия за оборудване за баня, които Hansgrohe определя като изделия, принадлежащи към „видимите“ части в една баня. Обективните връзки между тези три подгрупи продукти били признати и мълчаливо, тъй като срещите на сдруженията покривали две или три подгрупи продукти, а производителите имали общи клиенти. Освен това разглежданите предприятия признавали, че тези три подгрупи продукти били взаимно допълващи се, което потвърждавало наличието на обективни връзки между тях (съображения 845 и 846 от обжалваното решение).

50 Девето, що се отнася до устойчивостта във времето на механизма за координиране на цените, Комисията посочва, че разглежданите тайни споразумения продължили да се прилагат съгласно същия повтарящ се механизъм дори след напускането на някои членове. В това отношение Комисията посочва например, че през 1999 г. Hansa е преустановило участието си в италианското сдружение Michelangelo, което покрива както крановете и фитингите, така и керамичния фаянс, но е продължило да участва в сдружението Euroitalia, което покрива крановете и фитингите и в по-малка степен керамичния фаянс (съображения 801 и 847, както и бележка под линия 1176 от обжалваното решение).

51 Десето, що се отнася до участието, мобилността и правомощията на ръководния персонал, имало редица примери за представители, които преминават от едно в друго предприятие, участник в констатираното нарушение, или които имат правомощия по отношение на няколко държави членки, или които са участвали в тайни срещи на няколко сдружения, организирани в няколко държави членки. Тези обстоятелства потвърждавали извода на Комисията, че нарушението обхваща множество продукти и има широк географски обхват. Например г-н [V.] от Sanitec участвал в тайните срещи на SFP в Нидерландия, както и в тайните срещи на групата Vitreous China Group (наричана по-нататък „VCG“) в Белгия. Това му позволило да информира останалите конкуренти за провежданите в рамките на всяко сдружение обсъждания. Г-н [D.] представлявал Ideal Standard в рамките на ASI и участвал не само в обсъжданията относно керамичния фаянс, но и относно крановете и фитингите (съображения 848 и 849, както и бележки под линия 1177—1180 от обжалваното решение).

52 На второ място, Комисията разглежда участието на посочените в обжалваното решение предприятия, сред които жалбоподателите, във посоченото едно-единствено нарушение (съображение 850 от обжалваното решение).

53 Първо, според Комисията фактите показват, че жалбоподателите, Grohe, Ideal Standard, Sanitec, Hansa, Villeroy & Boch, Duscholux и Duravit са били наясно с общата картина на тайните действия, доколкото са знаели или са могли разумно да предвидят, че констатираното нарушение обхваща най-малко трите подгрупи продукти, тъй като те са били членове на поне една координираща организация, на няколко други мултипродуктови сдружения, а освен това са

били представлявани в поне три държави членки и специализирани сдружения, чрез които са осъществявали контакти с други предприятия, които в рамките на констатираното нарушение също са били активни в няколко държави членки (съображение 852 от обжалваното решене).

54 Второ, що се отнася по-специално до жалбоподателите, Grohe, Ideal Standard и Sanitec, всички те участвали чрез националните си дъщерни дружества в тайните срещи на сдруженията в шестте разглеждани държави членки. Освен това всички те участвали в тайните срещи на поне една координираща организация, а често и в срещите на няколко мултипродуктови сдружения. Всички те участвали пряко в констатираното нарушение във връзка с трите подгрупи продукти, до които се отнасяла дейността им. Комисията уточнява, че жалбоподателите са били членове на IFS, на ASI, както и на SFP и на Stichting Verwarming en Sanitair (наричано по-нататък „SVS“), със седалище в Нидерландия. Тези четири координиращи организации следователно покривали трите подгрупи продукти. Те били и членове на мултипродуктовите сдружения, а именно Euroitalia, HCT и Amical, които следователно покривали поне две подгрупи продукти (съображение 853 от обжалваното решение).

55 На следващо място, в светлината на съображенията, изложени от Комисията в точки 39—54 по-горе, трябва да се прецени дали тя основателно е заключила, че разглежданите практики представляват едно-единствено нарушение, нещо което се оспорва от жалбоподателите.

56 Преди всичко, от една страна, трябва да се посочи, че макар жалбоподателите да изтъкват в рамките на единственото основание, което изтъкват в подкрепа на жалбата по настоящото дело, че не са участвали в едно-единствено нарушение, те все пак твърдят, от една страна, че не оспорват фактите, които са признали в хода на административното производство, и от друга страна, че признават, че са нарушили член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП. При тези обстоятелства именно въз основа на изложените в обжалваното решение фактически обстоятелства, които жалбоподателите не оспорват в настоящата жалба, трябва да се установи дали Комисията основателно е приела, че жалбоподателите са участвали в едно-единствено нарушение, което обхваща трите подгрупи продукти, а не само в две отделни нарушения във връзка с двете подгрупи продукти, които те произвеждат и с които търгуват, а именно крановете и фитингите, от една страна, и душ кабините, от друга.

57 От друга страна, трябва да се посочи, че както по същество признава Комисията в отговора си на устните въпроси, поставени от Общия съд по време на съдебното заседание, тя не разполага със специална свобода на преценка при определянето на това дали незаконните практики са част от едно-единствено нарушение. Освен това Общият съд трябва да упражни пълен контрол не само относно спазването на приложимите към разглежданото нарушение норми, но и относно фактите, които са накарали Комисията да приеме или да отхвърли квалификацията на посоченото нарушение като едно-единствено нарушение.

58 В случая следва да се приеме, че десетте фактически обстоятелства, приети от Комисията и посочени в точки 41—51 по-горе, преценени в тяхната цялост, позволяват да се заключи, първо, че е налице едно-единствено нарушение, и второ, че жалбоподателите са участвали в това нарушение.

59 Първо, що се отнася до констатацията за наличие на едно-единствено нарушение, от една страна, трябва да се посочи, че по същество Комисията определя следвания от разглежданите предприятия цялостен план като план, чиято единна цел е била да позволи на производителите на трите разглеждани подгрупи продукти, които взаимно се допълват при изграждането на една баня, да координират в рамките на една и съща тристепенна система на разпространение увеличенията на цените, на които продават тези продукти на търговците на едро, които са техни общи клиенти. Тази преценка произтича от констатациите, направени от Комисията в съображение 793, четвърто тире от обжалваното решение, частично възпроизведени в точка 39 по-горе, в съображение 793, трето тире и в съображения 803–805 от същото решение, частично

възпроизведени в точка 43 по-горе. Освен това тази преценка се подкрепя от анализа на Комисията, съгласно който разглежданите незаконни практики са имали за цел — както признават жалбоподателите, не само по време на административното производство (вж. съображение 931 и бележка под линия 934 от обжалваното решение), но и по време на съдебното заседание в отговор на поставените от Общия съд въпроси — да се изгради общ фронт срещу търговците на едро, които разполагат с голяма преговорна мощ, предвид необходимостта по едно и също време на годината да им се предлагат цените на тези три подгрупи продукти.

60 От друга страна, Комисията посочва, че разглежданите незаконни практики се допълват взаимно, което доказва наличието на описания в предходната точка цялостен план. Всъщност обективни белези за прилагането на цялостен план по същество са най-напред фактът, че разглежданите практики се прилагат от голяма и единна група предприятия (вж. съображения 796 и 797 от обжалваното решение, възпроизведени в точка 41 по-горе), чиято дейност е свързана с две от трите подгрупи продукти (вж. съображение 801 от обжалваното решение, възпроизведено в точка 42 по-горе), които принадлежат към един и същ сектор на дейност и взаимно се допълват (вж. съображение 845 от обжалваното решение, възпроизведено в точка 49 по-горе). Освен това прилаганите от тази основна група предприятия антиконкурентни практики се осъществяват в рамките на няколко координиращи организации и общи мултипродуктови сдружения, имат за обща цел увеличаването на цените както годишно, така и по повод на конкретни събития, отнасят се до една или няколко от трите подгрупи продукти (вж. съображения 810–813 от обжалваното решение, изложени в точка 45 по-горе) и участниците в тях считат, че трябва да се координират, за да може увеличенията на цените да се приемат от техните общи клиенти (вж. съображение 813 от обжалваното решение, възпроизведено в точка 42 по-горе). Накрая, посочените незаконни практики се прилагат по еднакъв начин и с еднаква честота (съображения 806–809 от обжалваното решение, възпроизведени в точка 44 по-горе) посредством (в някои случаи) едни и същи служители, на които е възложено да ги приведат в действие по отношение на няколко подгрупи продукти и на различни територии (вж. съображения 848 и 849 от обжалваното решение, възпроизведени в точка 51 по-горе).

61 Второ, що се отнася до участието на жалбоподателите в разглежданото едно-единствено нарушение, Комисията основателно посочва, че доколкото жалбоподателите, заедно с други санкционирани с обжалваното решение предприятия, са били членове на координиращи организации и мултипродуктови сдружения (вж. съображение 853 от обжалваното решение, възпроизведено в точка 54 по-горе), е трябвало да се приеме, че те най-малкото са знаели за всички незаконни практики, засягащи трите подгрупи продукти, така че е трябвало да бъдат санкционирани за посоченото едно-единствено нарушение.

62 При тези обстоятелства следва да се констатира, че Комисията правилно е заключила, че е налице едно-единствено нарушение и че жалбоподателите са участвали в това нарушение.

63 В светлината на съображенията, изложени в точки 59—62 по-горе, следва да се разгледат последователно доводите на жалбоподателите, с които се изтъква, от една страна, че някои от фактическите обстоятелства, които Комисията е пропуснала да вземе предвид, поставят под съмнение наличието в случая на едно-единствено нарушение, и от друга страна, че десетте фактически обстоятелства, които тя е взела предвид, не позволяват да се заключи, че е налице едно-единствено нарушение.

По доводите на жалбоподателите относно фактическите обстоятелства, които Комисията е пропуснала да вземе предвид в обжалваното решение

64 Жалбоподателите изтъкват четири основни довода за това, че някои фактически обстоятелства, които Комисията е пропуснала да вземе предвид, поставят под съмнение наличието на едно-единствено нарушение.

65 Комисията оспорва тези доводи.

66 Първо, жалбоподателите изтъкват, че трите подгрупи продукти се различават една от друга и че спадат към различни пазари, доколкото не са взаимозаменяеми.

67 В това отношение, от една страна, следва да се посочи, че фактът, че трите подгрупи продукти спадат към различни пазари, по който факт страните не спорят, не може да изключи наличието на едно-единствено нарушение. Всъщност, както следва от изложената в точка 22 по-горе съдебна практика, констатацията за наличие на едно-единствено нарушение предполага по дефиниция, че разглежданите антиконкурентни практики засягат различни стоки и услуги или различни територии. От друга страна, както Комисията правилно изтъква по време на съдебното заседание в отговор на въпросите на Общия съд, в случая фактът, че разглежданите незаконни практики се отнасят до „видимите“ части, които допълват изграждането на бани, е обективен белег за това, че разглежданите предприятия са имали интерес да координират незаконните си практики по отношение на общите си клиенти. В това отношение следва да се посочи, че жалбоподателите не изтъкват никакъв довод, който да оспори констатацията на Комисията в съображение 805 от обжалваното решение, че производителите на кранове и фитинги са координирали антиконкурентните си практики, за да определят съвместно интересите си и „да изградят общ фронт“ срещу търговците на едро. От тези констатации следва, че доводът на жалбоподателите в това отношение трябва да се отхвърли като неоснователен.

68 Второ, жалбоподателите изтъкват, че нито един от седемнадесетте адресата на обжалваното решение не произвежда и не търгува с продукти, които да попадат и в трите подгрупи продукти, и че само пет от адресатите осъществяват дейност, свързана с две подгрупи продукти.

69 От една страна, е важно в това отношение най-напред да се подчертае, че в обжалваното решение Комисията не е приела, че всичките седемнадесет санкционирани от нея предприятия са участвали в разглежданото едно-единствено нарушение. Всъщност по отношение на някои от посочените в обжалваното решение предприятия, като например италианските предприятия Cisal Rubinetteria SpA, Mamoli Robinetteria SpA, Rubineterrie Teoerema SpA, RAF Rubinetteria SpA и Zucchetti Rubinetteria SpA, Комисията е приела, в съображение 879 от обжалваното решение, че не може да се счете, че тези предприятия са участвали в едно-единствено нарушение, тъй като Комисията не е разполагала с доказателства, че те са участвали в обсъжданията относно трите подгрупи продукти извън Италия. Комисията обаче е установила в обжалваното решение, че една основна група от предприятия, съставена от поне пет предприятия, сред които жалбоподателите, е произвеждала продукти, които попадат в две от трите подгрупи продукти, както и че посочените предприятия са участвали чрез координиращите организации и мултипродуктовите сдружения в незаконни практики, които засягат съответно три и две подгрупи продукти в повечето или във всички шест разглеждани държави членки (вж. съображения 792, 853 и 854 от обжалваното решение). Следователно участието на тази основна група от предприятия в различните незаконни практики е белег, който показва, че е налице цялостен план, независимо от това, че никое от разглежданите предприятия не е произвеждало продукти, които да попадат в трите подгрупи.

70 От друга страна, доводът на жалбоподателите, че Комисията не може, освен при наличието на извънредни обстоятелства, каквито в случая не били налице, да констатира, че жалбоподателите са участвали в едно-единствено нарушение, засягащо определени продукти, при положение че те не произвеждат тези продукти, също трябва да се отхвърли. Всъщност най-напред този довод, който е свързан с въпроса дали предприятие, което не произвежда керамичен фаянс, може да участва в нарушение, включващо такъв продукт, е без значение за това дали са налице условията за наличие на едно-единствено нарушение, което засяга трите подгрупи продукти. Освен това и във всички случаи едно предприятие може да носи отговорност за дадено нарушение, засягащо продукти, които то не произвежда, ако е знаело за съвкупността от неправомерни действия, предвидени или предприети от останалите участници в картела в преследване на същите цели.

71 Трето, жалбоподателите поддържат, че центърът на тежестта на нарушението е специфичен за всяка от трите подгрупи продукти. Според тях, макар че някои от описаните в обжалваното решение действия засягат повече от една от трите подгрупи продукти, фактът, че разглежданото нарушение покрива няколко от посочените подгрупи е недостатъчен, за да може то да се квалифицира като едно-единствено нарушение. В това отношение те изтъкват две групи доводи.

72 С първата група доводи жалбоподателите изтъкват, че както годишното координиране на увеличенията на цените, така и обменът на чувствителна търговска информация в повечето случаи засягат предимно една от трите подгрупи продукти и покриват само някои от шестте разглеждани държави членки.

73 В това отношение най-напред следва да се констатира, че макар, както изтъкват жалбоподателите, голяма част от срещите на професионалните сдружения да са се отнасяли само до една подгрупа продукти в една-едиствена държава членка, това не поставя под съмнение констатацията, че разглежданите предприятия са координирали антиконкурентните си практики за всяка от трите подгрупи продукти.

74 По-нататък следва да се посочи, че както признават жалбоподателите в писменото си становище, поне в някои отделни случаи увеличенията на цените на три подгрупи продукти са координирани в рамките на ASI и на SFP, както и на IFS. При това положение фактът, че мултипродуктово координиране е било по-слабо или дори не се е осъществявало по отношение на някои от трите подгрупи продукти в други от разглежданите държави членки, като например в Белгия, Франция и Италия, не променя констатацията, че е налице такова мултипродуктово координиране на повече продукти в Германия, Нидерландия и Австрия.

75 Освен това, противно на поддържаното от жалбоподателите, фактът, че те са признали, че антиконкурентните практики, свързани с конкретни събития като въвеждането на еврото, увеличаването на суровините или въвеждането на пътни такси са се изразявали в координирани увеличения на цените, доказва наличието на отношение на взаимодействие между антиконкурентните практики по отношение на всяка подгрупа продукти, макар че тези практики са имали само второстепенна роля спрямо редовните практики по координиране на увеличенията на цените. Същото важи и за практиките по обмен на чувствителна търговска информация, за които жалбоподателите признават изрично, че са засягали няколко от трите подгрупи продукти. Фактът, че тези практики имат второстепенна роля спрямо практиките по координиране на ежегодните увеличения на цените е без значение за квалифицирането на разглежданите практики като „едно-единствено нарушение“.

76 Накрая, както Комисията правилно посочва в писменото си становище, фактът, че както бе посочено в точка 5 по-горе, в съответствие с Известието относно сътрудничеството от 2002 г. жалбоподателите са подели искане за освобождаване от глоба за всички продукти от сектора „Оборудване за баня“, е релевантен за констатиране на наличието на едно-единствено

нарушение. Противно на поддържаното от жалбоподателите в отговор на въпросите на Общия съд по време на съдебното заседание, този факт е показателен най-малкото за това, че според тях разглежданите практики, в които те участват пряко и които засягат крановете и фитингите, от една страна, и душ кабините, от друга, са били свързани по между си и са били част от едно и също нарушение.

77 Следователно първата група доводи на жалбоподателите, посочена в точка 72 по-горе, трябва да се отхвърли като неоснователна.

78 С втората си група доводи жалбоподателите изтъкват, че продължителността на нарушението варира за всяка от трите подгрупи продукти както в Белгия, така и в Германия, Франция и Италия. Те посочват, че не би могло да има едно-единствено нарушение, което да е започнало през 1994 г. и да покрива трите подгрупи продукти, тъй като в Германия нарушението, засягащо крановете и фитингите, е започнало през 1998 г., а нарушението, засягащо керамичния фаянс, е започнало едва през 2000 г.

79 В това отношение следва да се посочи, от една страна, че Комисията в никакъв случай не приела, че разглежданото едно-единствено нарушение е извършено по отношение на трите подгрупи продукти във всички държави членки, считано най-рано от 12 октомври 1994 г. до 9 ноември 2000 г., а е счела, че то се е развило и приспособило с течение на времето през този период към съответните държави членки. Тази констатация следва от член 1 от обжалваното решение, в който Комисията посочва точно периодите, в които, и териториите, на които санкционираните предприятия са участвали в различни незаконни практики, които засягат всяка от трите подгрупи продукти и които са част от въпросното едно-единствено нарушение. От друга страна, фактът, че разглежданите незаконни практики са започнали на различни дати в различните държави членки и по отношение на различните подгрупи продукти, не може да повлияе върху констатацията, че има множество материални, географски и времеви припокривания между незаконните практики относно разглежданите продукти, което впрочем жалбоподателите не оспорват. Така, що се отнася по-специално до последните, може да се отбележи, че както констатира Комисията в таблица D от обжалваното решение, те са участвали в незаконни практики в Белгия, Германия, Франция и Австрия, засягащи две подгрупи продукти, съответстващи на тяхната производствена дейност, за различни периоди от време, като все пак са участвали едновременно през една част от периода на нарушението между 16 октомври 1992 г. и 15 юли 2004 г.

80 Следователно втората група доводи на жалбоподателите, посочена в точка 78 по-горе, трябва да се отхвърли като неоснователна.

81 Четвърто, жалбоподателите изтъкват, че само съзнаването, че е възможно в момента да се провежда антиконкурентна практика, която в случая се отнася до една от трите подгрупи продукти, които съответните предприятия не произвеждат, не би трябвало да доведе до преквалифицирането на две отделни нарушения в едно-единствено нарушение. По-специално те отбелязват, че макар в отделни случаи да са могли „да подозират, че е възможно да съществува годишно координиране на цените и в сектора на керамичния фаянс“, те не са знаели за незаконните практики, осъществявани в рамките на специализираните сдружения, обхващащи тези продукти.

82 В това отношение обаче следва да се констатира, че както отбелязва Комисията, жалбоподателите са признали изрично в писмените си становища, че в рамките на две координиращи организации, към които те принадлежат, а именно ASI и SFP, се е извършвало координиране на цените. При тези обстоятелства Комисията може валидно да приеме, че жалбоподателите най-малко са знаели за антиконкурентните практики, приложени по

отношение на керамичния фаянс, който те не произвеждат. Така, в съответствие с посочената в точки 24—26 по-горе съдебна практика, Комисията е счела, че жалбоподателите носят отговорност за разглежданото едно-единствено нарушение.

83 Следователно този довод трябва да се отхвърли като неоснователен.

84 В светлината на всички констатации, направени в точки 66—83 по-горе, следва да се заключи, че нито един от четирите довода на жалбоподателите относно това, което те смятат за обективни белези за наличието на отделни нарушения, независимо дали се разглеждат поотделно или заедно, не може да опровергае извода на Комисията, че е налице едно-единствено нарушение, в което са участвали жалбоподателите. Следователно всички доводи на жалбоподателите в тази насока трябва да се отхвърлят като неоснователни.

По доводите на жалбоподателите относно фактическите обстоятелства, които Комисията неправилно е взела предвид в обжалваното решение

85 Жалбоподателите изтъкват, че нито едно от десетте фактически обстоятелства, които Комисията е взела предвид в обжалваното решение и които бяха припомнени в точки 41—51 по-горе, не позволява да се заключи, че е налице едно-единствено нарушение.

86 Комисията оспорва тези доводи.

87 Първо, жалбоподателите изтъкват, че преценката на Комисията, изложена в съображение 797 от обжалваното решение и припомнена в точка 41 по-горе, а именно че е имало една основна група от предприятия, не позволява да се заключи, че е налице едно-единствено нарушение, тъй като никой от тях не произвежда продукти, попадащи в трите подгрупи, и не участва в картела в шестте разглеждани държави членки.

88 В това отношение е достатъчно да се припомни, че както бе посочено в точка 70 по-горе, фактът, че нито едно от санкционираните в обжалваното решение предприятия не произвежда продукти, които принадлежат към всичките три подгрупи продукти и във всички разглеждани държави членки, не опровергава констатацията, че е имало една неголяма, но единна група от поне пет предприятия, които са участвали в едни и същи практики по координиране на увеличенията на цените за техните общи клиенти, засягащи две от трите подгрупи продукти и територии в рамките на общи сдружения, установени на същите тези територии. Това обстоятелство обаче показва, че поне по отношение на част от санкционираните с обжалваното решение предприятия приложените незаконни практики са били част от цялостен план, представляващ едно-единствено нарушение.

89 Следователно първият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

90 Второ, жалбоподателите изтъкват, че преценката на Комисията, изложена в съображение 798 от обжалваното решение и припомнена в точка 42 по-горе, а именно че основната група предприятия е участвала в тайните споразумения във всички или в част от държавите членки и е била част от координиращите организации, е заблуждаваща. Всъщност според тях от тринадесетте сдружения, посочени в обжалваното решение, само три координиращи организации обхващат трите подгрупи продукти и само по отношение на три други мултипродуктови сдружения може да се счете, че обхващат две от трите подгрупи продукти. Освен това тези организации и сдружения обхващали и множество други подгрупи продукти, освен трите подгрупи продукти.

91 Най-напред следва да се посочи, че ако се окаже, както твърдят жалбоподателите, че е имало само три координиращи организации и три мултипродуктови сдружения, а не осем сдружения, обхващащи поне две от трите подгрупи продукти, както посочва Комисията в съображение 796, второ тире от обжалваното решение, това не би оборило констатацията, че разглежданите незаконни практики са се прилагали и координирали най-малкото частично в рамките на същите професионални сдружения.

92 По-нататък фактът, както посочват жалбоподателите, че някои координиращи организации и мултипродуктови сдружения обхващат и подгрупи продукти, които не са предмет на обжалваното решение, не поставя под съмнение констатацията, че тези организации и сдружения са координирали антиконкурентните практики по отношение на няколко от трите подгрупи продукти, до които се отнася това решение.

93 Накрая, доводът на жалбоподателите, че съдържащите се в досието на Комисията документи не доказват, че предприятията, които участват в специализираните сдружения, са се интересували от подгрупи продукти, различни от тези, във връзка с които са се срещали по принцип, се опровергава от фактите. В това отношение, от една страна, трябва да се констатира, че жалбоподателите не изтъкват никакъв конкретен довод, които да опровергае например съдържащата се в съображение 801 от обжалваното решение констатация на Комисията, че в Германия членовете на ADA, което се занимава с душ кабини, са съобщили на членовете на AGSI, което се занимава с кранове и фитинги, намерението си да увеличат цените си по повод въвеждане на еврото. Доводът на жалбоподателите, че това съобщаване е ирелевантно в случая, тъй като се отнася до съобщаването на информация по повод на конкретно събитие, трябва да се отхвърли като неоснователен. Всъщност един такъв довод не оборва констатацията, че са съществували контакти между сдруженията относно различните подгрупи продукти. От друга страна, трябва да се посочи, че жалбоподателите не оспорват констатациите на Комисията, например в съображение 800 от обжалваното решение, от които следва, че членовете на Euroitalia са участвали в обсъждания главно относно крановете и фитингите, но са се осведомявали и за керамичните продукти.

94 Поради това двата довода на жалбоподателите трябва да се отхвърлят като неоснователни.

95 Трето, що се отнася до преценката на Комисията, изложена в съображение 803 от обжалваното решение и припомнена в точка 43 по-горе, а именно че съществуват обща структура и механизъм за разпространение, жалбоподателите посочват, че не оспорват наличието на общи клиенти и на обща тристепенна система на разпространение. Те обаче считат, че тези обстоятелства са без значение за установяването на едно-единствено нарушение, тъй като трите подгрупи продукти са различни и търговците на едро купуват много други продукти, освен продуктите, предмет на обжалваното решение.

96 В това отношение следва да се посочи, че противно на твърдяното от жалбоподателите и както бе констатирано в точка 60 по-горе, фактът, че производителите на продукти, спадащи към трите подгрупи продукти, които са адресати на обжалваното решение, имат общи клиенти, а именно търговците на едро на оборудване за баня, обяснява защо всички предприятия са имали интерес от това да координират увеличенията на цените си за оборудване за баня.

97 Освен това доводите на жалбоподателите, изтъкнати в отговор на въпросите на Общия съд по време на съдебното заседание, че календарът на увеличенията на цените е резултат от обективни фактори, а именно че търговците на едро трябва да определят цените си за следващата година, че никога те не са се противопоставяли на увеличението на цените, което така или иначе прехвърлят на собствените си клиенти, или че купуват по-широка гама подгрупи продукти от трите подгрупи продукти, до които се отнася обжалваното решение, не оборват анализа, припомнен в предходната точка, съгласно който производителите, чиято дейност е свързана с

трите подгрупи продукти считат, че имат интерес да координират поведението си при увеличенията на цените, които фактурират на общите си клиенти и които се определят ежегодно.

98 Следователно третият довод на жалбоподателите трябва да бъде отхвърлен като неоснователен.

99 Четвърто, що се отнася до структурата и общите механизми на антиконкурентните практики, изтъкнати в съображение 806 от обжалваното решение и припомнени в точка 44 по-горе, жалбоподателите считат, че преценката на Комисията, че те са сходни, противоречи на факта, че датите на антиконкурентните практики варират по отношение на засегнатите три подгрупи продукти и различните държави членки. Освен това тези сходства произтичали от самата тристепенна система на разпространение, която карала производителите на санитарно оборудване да съобщават за увеличенията на цените по едно и също време на годината и под формата на процент от цената.

100 В това отношение, от една страна, трябва да се посочи, както прави Комисията в писменото си становище, че макар да е вярно, че антиконкурентните практики се провеждат в различни периоди за различните подгрупи продукти и територии, е безспорно, че по отношение на увеличенията на цените са били възприети сходни антиконкурентни практики във връзка с трите подгрупи продукти във всички държави членки и то без прекъсване в периода от 16 октомври 1992 г. до 9 ноември 2004 г.

101 От друга страна, твърденията на жалбоподателите, че антиконкурентните практики са сходни поради тристепенната система на разпространение, не оборват, а напротив, потвърждават констатацията, че производителите, чиято дейност е свързана с трите подгрупи продукти, имат общ интерес да координират практиките си относно увеличенията на цените.

102 Следователно четвъртият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

103 Пето, що се отнася до преценката на Комисията, изложена в съображение 810 от обжалваното решение и припомнена в точка 45 по-горе, жалбоподателите изтъкват, че сходството на незаконните практики, свързани с конкретни събития, е ирелевантно, тъй като тези практики имат второстепенно значение, никога не са засягали шестте държави членки, посочени в обжалваното решение, и не винаги са покривали и трите подгрупи продукти.

104 В това отношение, от една страна, следва да се посочи, че жалбоподателите не оспорват преценката на Комисията, изложена по-специално в съображение 811 от обжалваното решение, че след покачването на цените на суровините през 2004 г. производителите са координирали цените си в пет държави членки. От друга страна, жалбоподателите не оспорват и констатацията на Комисията в бележка под линия 1104 от обжалваното решение за обмена на информация относно продажбите на душ кабини, както и на кранове и фитинги, по време на среща на производителите на керамичен фаянс на 17 януари 2003 г. Следователно тези констатации на Комисията потвърждават, а не изключват това, че поне през 2003 г. и 2004 г. разглежданите предприятия са координирали дейността си в различните държави членки относно трите подгрупи продукти, включително по повод на конкретни събития.

105 Следователно петият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

106 Шесто, жалбоподателите изтъкват, че изложената в съображение 818 от обжалваното решение и припомнена в точка 46 по-горе преценка на Комисията относно трансграничните връзки между разглежданите незаконни практики е ирелевантна за определянето на обхвата на нарушението във връзка с трите подгрупи продукти.

107 В това отношение следва да се констатира, че както правилно изтъкват жалбоподателите, наличието на трансгранични връзки между разглежданите незаконни практики самò по себе си не позволява да се установи дали констатираното нарушение обхваща трите подгрупи продукти. Наличието на тези трансгранични връзки обаче потвърждава, че е необходимо разглежданите незаконни практики да бъдат прилагани координирано в различните държави членки, в които производителите, чиято дейност е свързана с трите подгрупи продукти, осъществяват тази дейност.

108 Следователно трябва да се посочи, от една страна, че макар самò по себе си наличието на трансгранични връзки да не е обективен белег за наличието на цялостен план, в случая то все пак показва, в светлината на другите посочени от Комисията обективни обстоятелства, че прилагането на незаконни практики е трябвало да се координира в териториално отношение. От друга страна и във всички случаи, това обстоятелство не обезсилва констатациите на Комисията, които я водят до извода, че е налице един цялостен план.

109 При тези обстоятелства шестият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

110 Седмо, що се отнася до преценката на Комисията, изложена в съображения 818 и 824 от обжалваното решение и припомнена в точка 48 по-горе, че е налице, от една страна, стокооборот между държавите членки, и от друга страна, централно ценообразуване в рамките на многонационални предприятия, жалбоподателите считат, че тази преценка е без значение за анализа относно наличието на нарушение, засягащо множество продукти.

111 Трябва да се констатира, че както правилно изтъкват жалбоподателите, нито едно от двете обстоятелства, посочени в предходната точка, не е достатъчно самò по себе си, за да се констатира, че е налице едно-единствено нарушение, а не няколко отделни нарушения.

112 Вярно е обаче, от една страна, че централното ценообразуване позволява на големите многонационални предприятия, които осъществяват дейност, свързана с една или няколко от трите подгрупи продукти, и които са представени в мултипродуктовите сдружения (сред които ASI, IFS, Michelangelo или SFP), да вземат предвид информацията, получавана по време на срещите на мултипродуктовите сдружения, при определянето на цените си на централно равнище за всички географски зони и за всички подгрупи продукти, с които е свързана производствената им дейност. От друга страна, вярно е също, че наличието на стокооборот между държавите членки показва, че разглежданите незаконни практики обхващат множество държави членки.

113 Следователно двете обстоятелства по предходната точка потвърждават, в светлината на посочените от Комисията и изброени в точки 41—45 по-горе белези, че разглежданите предприятия са имали интерес да координират увеличенията на цените си. Освен това във всички случаи трябва да се констатира, че тези две фактически обстоятелства не позволяват да се обезсили преценката, на която се основава заключението на Комисията, че е налице едно-единствено нарушение.

114 Следователно седмият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

115 Осмо, що се отнася до преценката на Комисията относно обективните връзки между трите подгрупи продукти, изложена в съображение 845 от обжалваното решение и припомнена в точка 49 по-горе, жалбоподателите поддържат, че фактът, че е счетено, че всяка подгрупа включва „видими“ продукти, е без значение за квалифицирането на нарушението като едно-единствено нарушение. Всъщност много „видими“ подгрупи продукти за баня, различни от посочените в обжалваното решение, не били обект на трайни споразумения. Освен това изразът „видими продукти“ нямал икономическо значение.

116 В това отношение следва да се припомни, че както бе посочено в точка 96 по-горе, констатацията, че трите подгрупи продукти се продават на едни и същи клиенти в рамките на една и съща дистрибуторска мрежа, е релевантна с оглед преценката за наличието на отношения на взаимно допълване между разглежданите антиконкурентни практики. Както бе посочено в точка 97 по-горе, фактът, че обжалваното решение се отнася само до част от „видимите“ продукти за баня, а именно до кранове и фитинги, душ кабини и керамичен фаянс, не оказва влияние върху извода, че поне между тези три подгрупи продукти са съществували обективни отношения на взаимно допълване, които показват че разглежданите предприятия са координирали практикуваните от тях увеличения на цените.

117 Следователно осмият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

118 Девето, жалбоподателите изтъкват, че деветото и десетото фактическо обстоятелство, изложени в съображения 847 и 848 от обжалваното решение и припомнени в точки 50 и 51 по-горе, не позволяват да се заключи, че е налице едно-единствено нарушение.

119 В това отношение, от една страна, що се отнася до изложената в съображение 847 от обжалваното решене и припомнена в точка 50 по-горе преценка за устойчивостта във времето на механизма за координиране, следва да се констатира, че както правилно изтъкват жалбоподателите, фактът, че тайните споразумения се запазват във времето, независимо от обстоятелството, че някои предприятия преустановяват участието си в посочените споразумения, сам по себе си не позволява да се установи, че разглежданите незаконни практики представляват по-скоро едно-единствено нарушение, отколкото отделни нарушения.

120 В случая обаче този елемент потвърждава, предвид други констатации на Комисията, наличието в сектора на оборудването за баня на цялостен план, насочен към нарушаване на конкуренцията, който продължава да се прилага независимо че някои предприятия преустановяват участието си в посоченото едно-единствено нарушение.

121 От друга страна, що се отнася до посочения в съображение 848 от обжалваното решене и припомнен в точка 52 по-горе факт, че множество служители са се премествали от едно предприятие в друго, оставайки обаче в същия сектор на дейност, че са осъществявали професионална дейност по отношение на няколко подгрупи продукти и че да представлявали предприятията си пред няколко сдружения, в рамките на които са се прилагали незаконните практики, следва да се посочи, че обстоятелството, че служителите са се премествали от едно предприятие в друго, оставайки в същия сектор на дейност, самò по себе си не показва, че разглежданите практики представляват едно-единствено нарушение, а не отделни нарушения.

122 Това обстоятелство, както и фактът, че едни и същи служители са прилагали незаконните практики, които засягат няколко подгрупи продукти в рамките на няколко сдружения, обаче показват, в светлината и на останалите обстоятелства, на които се позовава Комисията и които са посочени по-горе, че от тези обстоятелства са произтекли улеснения в условията за прилагане на цялостен план, насочен към нарушаване на конкуренцията в целия сектор на оборудване за баня.

123 При всички положения двете обстоятелства, припомнени в точка 118 по-горе, не могат да опровергаят констатацията на Комисията, че е налице едно-единствено нарушение.

124 При тези обстоятелства деветият довод на жалбоподателите трябва да се отхвърли като неоснователен.

125 Следователно от анализа, изложен в точки 87—124 по-горе следва, че Комисията не е допуснала грешки при прилагане на правото, като в светлината на фактическите обстоятелства, преценени в тяхната цялост, е достигнала до извода, че разглежданите незаконни практики са част от едно-единствено нарушение.

126 При тези обстоятелства единственото правно основание на жалбоподателите и следователно настоящата жалба трябва да се отхвърлят като неоснователни.

По съдебните разноски

127 По смисъла на член 87, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателите са загубили, те следва да бъдат осъдени да заплатят съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда Masco Corp., Hansgrohe AG, Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, Hansgrohe SA/NV, Hansgrohe BV, Hansgrohe SARL, Hansgrohe SRL, Hüppe GmbH, Hüppe Ges.mbH, Hüppe Belgium SA и Hüppe BV да понесат направените от тях съдебни разноски, както и тези на Европейската комисия.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 16 септември 2013 година.

Подписи

Съдържание

Обстоятелства, предхождащи спора 2

Производство и искания на страните 3

От правна страна 4

По първото твърдение за нарушение, изведено от грешки при определяне на условията, които трябва да са изпълнени, за да се приеме, че е налице едно-единствено нарушение и че предприятията са участвали в такова нарушение 4

По второто твърдение за нарушение, изведено от грешки при преценката на фактическите обстоятелства, довели до квалификацията на нарушението като едно-единствено нарушение и до констатацията, че жалбоподателите са участвали в това нарушение 7

По доводите на жалбоподателите относно фактическите обстоятелства, които Комисията е пропуснала да вземе предвид в обжалваното решение 13

По доводите на жалбоподателите относно фактическите обстоятелства, които Комисията неправилно е взела предвид в обжалваното решение 16

По съдебните разноски 21